



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnium hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

Raemond, Florimond de

Coloniae Agrippinae, 1655

I. De Ioanne VVicleph Anglicano presbytero.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

in quibus illa furoris sui vestigia tristitia reliquit, Regiones ac regna mihi obœunda sunt, ut quis in singulis tam Republicæ quam Religionis status fuerit in elapso, & sit in hoc novi sæculi, nimirum Anni MDC. initio, intelligatur: à præscriptis limitibus paullum mihi digrediendum est, & à Luthero ad alios quoque veniendum. Pro uno Martino videbis hoc loco duos Joanes, qui proxime superiorum sæculorum Ecclesiam hæresibus suis contaminant: post quos tertius tandem longè illis deerior prodibit, qui magno nisu totam Ecclesiam demoliri aggressus.

Duotum ergo istorum historiam accessamus: Licet enim ab Ænea Sylvio, Joanne Cochæo, (a) & alijs descripta exstet, nobis tamen præcipua inde quæ ad institutum nostrum pertinere videbuntur, capita excerptanda, & Lectori breviter proponenda visa sunt. Nec inutilis, aut inuicunda erit nostra novis in quibusdam adijciendis diligentia. Postquam enim præcedentibus libris exorti in Germania schismatis, & in eadem admirabiles mutationes quas religionis inexit mutatio, tum longam inde natam calamitatum seriem demonstravimus; reliquum est, ut idem in vicinis ei & earundem, miseria tum socijs, regnis & regionibus faciamus, ut quibus singulæ factionibus & dissidijs distractæ sint intelligatur. Erit, spero, Lectori hæc non inuicunda varietas, cui alioquin ædiolosum sit in hoc theatro solam Germaniam cum Luthero suo spectare. Quia vero prima hæreseos veneno infecta fuit Bohemia, age alterum hunc Joanni Hussio, cui illa calamitates suas debet, in scena locum demus, Lutherum deinde quod hic demoliri cœperat, totum destruendum reproducamus.

QUOMODO VVICLEPHI HÆRESIS IN BOHEMIAM ILLATA, & à JOANNE HUSSIO PROPAGATA SIT.

CAPUT II.

ARGUMENTUM.

- I. De Joanne VViclepho Anglicano presbytero.
- II. Hæresici libri combusti, & quomodo VViclephi scripta regum evaserint.
- III. Similitudo hæreseos VViclephistica & Lutherana.

IV. Artium quidam Magister turbas excitat.

V. Laudabilis Ecclesiæ consuetudo in prohibendis hæresicorum libris.

VI. Clementis VIII. littera ad auctorem, quibus rei hæresicorum libros legendi facit potestatem.

FUIT in Anglia presbyter, parochiæ cuiusdam Curio, Joannes VViclephus nomine, homo non vulgaris eruditionis, præsertim in Theologia quam profitebatur scientia. Hac ille sua quantumvis exigua doctrina in status Vigorniensem Episcopatum ambiverat; non minus ignominiose quam ambitiose quem petiverat, repulsus. Hac illi repulsa irritatus, omnes vindicandi se occasiones circumspexit, more hæreticis ab antiquissimis usque temporibus usitato, qui passione aliqua vehementi à via communi abacti deprehenduntur. Sic enim ob similem causam Ecclesiæ sese subduxit *Valentinus*, ut *Tertullianus* exprobrat; sic *Marcion*, scribente *Epiphano*; sic *Montanus*, testante *Theodoro*; sic *Novatus*, Sancto *Ambrosio* teste. *Atium* quidem, eo quod Episcopatu indignus iudicatus fuerit, hæreticum factum, *Epiphanius* scribit; (a) ut & *Nestorium*. (b) Paucos certe ab Ecclesiâ deservisse constat, qui non hanc commentariæ alicuius, quam illatam sibi videri volebant, iniuriæ ansam arripuerint. Idem VViclephus fecit: qui quum Theologiam in Oxoniensi Academia profiteretur, irritatus, ut dixi, quum Ecclesiâ, à qua repulsus fuerat, auctoritatem, tum quosdam Catholicæ Fidei universali hætenus consensu receptos articulos in dubium revocare cœpit; tanto maiori cum scandalo, quod ab omni hæreseos ministro tum immunis esset Ecclesiâ. Quo vero Regi doctrinæ suæ virus in tanto facilius instillaret, persuadere ei conatus est, ipsum Anglicanæ Ecclesiæ esse caput, nec, excepto uno Iesu Christo, aliud ipsi agnosendum: qua quidem arte plerique omnes hæretici terræ Reges ac Principes in suam rursam pertrahere studeant, quos tamen ipsos illi ipsi turpiter exautorant. Sed dogmata hæc vix à VViclepho spargi cœpta, primum Nationali Angliæ Concilio, deinde Parisiensi; quæ patem tum non habebat. Universitatis censura, tandem etiam Universalis Romæ congregati Concilij decreto, hæreseos & impietatis fuere condemnata. Initio quidem cõprehens⁹ fuerat, sed quia pœnitentiâ simulâbar, iterum

a in Historia Hussitica. a Hæres. 24. b Theod. lib. 2. Eppip. Hæres. 13.

rum dimissus. Quum vero hæresin suam disseminare non cessaret, proscriptus, vt Lutherus apud Saxonem, sic Wiclephus apud Lancastriæ Ducem latibulum quaesiuisset, & inuenit. Tandem quum patriæ haud ita multum incommodasset, plerisque doctæ eius constanter se opponentibus, mortuus est Anno MCCCLXXXVII. Eius mortem VValsinghamus qui Angliæ res litteris prodidit, sic describit (e)

Die qui S. Thoma Archiepiscopi Cantuariensis memoria sacer est, quum Ioannes VViclephus, diaboli organum, hostis Ecclesiæ, & mendaciorum artifex ad conscientiam e suggestu habendam & pro more effundendas blasphemias sese prepararet, iusto Deo iudicio in paralysin incidit; sic vt impurum illud os, quod tantas contra Deum & Sanctos blasphemias euomere consueuerat, mirabiliter non sine spectantium horrore distortum apparet; lingua ultra modum incrassata, ad confitendum peccata ei verba negaret; & tremens caput aperte ostenderet, sententiam quam contra Cain Dominus pronunciauit, contra ipsum latam esse. Mortuus, discipulos aliquos reliquit, qui, vt eius aui scriptores testantur, nefandis criminibus & libidinibus se polluebant. Tandem XXI. post mortem eius anno, publico iudicio condemnatus, ossa eius, vnâ cum omnibus, qui reperiri potuerunt, ab ipso compositis libris, combusta sunt, vt tam detestabilis hominû memoria penitus aboleretur. Ita VValsinghamus (d)

II. Eodem modo Arrij scripta, Constantini iussu Nestorij, edicto Theodosij & Valentianiani: Eutycheis & Apollinari mandato Imperatoris Martiani cremata sunt, itemque aliorum qui post illos exstiterunt: qui etsi innumeros fere libros scripserint, illorum tamen omnium nulla exstat memoria, quam quod publicis tam Ecclesiasticis quam Ciuilibus magistratus edictis hæreseos damnati, & igni adiudicati leguntur (e) Nec tamen VViclephi scripta sic aboleri potuerunt quin eorum nonnulla à quodam ipsius discipulo ab incendio seruata & alio asportata sint. Cochleus Anglum fuisse dicit, Petrum Payne nomine, ex domo quam putridi piscis vocabant. At historia pseudo martyrum Bohemum fuisse ait, genere nobilem, qui Oxoniæ litteris operam dederit. Hic libros VViclephi primus in Academiam Pragensem tum celeberrimam, attulisse fertur. Alij Hieronymum Pragensem, de quo postea nobis sermo erit, Oxonia domum reuersum, VViclephi quædam scripta secum asportasse dicunt, quæ iuuentus Academica, no-

uiratis plerumque auida, magno studio sibi compararit. (f)

Et hac quidem ratione putridum VViclephiticæ hæreseos semon, quod patrium solum respuebat, in alieno solo, à putrida illa manu satum, facile succreuit. Et sicut is qui primus Iesu Christi Euangelium in Saxoniam intulit S Bonifacius, (g) ex Anglia prodijt; sic ex eadem natione is qui primus eam hæresi infecit, est exortus. Quamprimum vero Vniuersitas Pragenfis, cuius regimen tum penes Germanos erat, de VViclephi scriptis rescieuit, eorum lectione tamquam hæreseos damnatorum suis statim interdixit.

III. Inter absurdas vero & impias VViclephi opinioniones facile primum illæ de Sacramento Altaris locum obtinent, à Luthero postea resuscitæ quiimpanationis primum auctorem se fert, turpi hac gloria VViclephum defraudans. Hic enim ita argumentabatur; quemadmodum Iesus Christus simul sit verus Deus & verus homo; sic hostiam consecratam esse simul corpus Iesu Christi, & verum ac naturalem panem. At, si comparatio hæc naturæ panis & naturæ Corporis Christi in Sacramento bona est vtrique sic bona erit, vt sciti Natura Diuina & Humana in Christo Domino est vna hypostasis, substantia, seu persona aut (suppositum) nam varijs nominibus SS. PP. Concilia, & Theologi ista secreta rudibus explicare conantur, & quidem diuinum, quod fuit ab initio apud Deum, & erat Deus, lumen de lumine, Deus verus de Deo vero &c. (h) Sic Corpus Iesu Christi & naturalis panis in Eucharistia VViclephistica erunt vna Hostia consecrata, & consequenter tam Verbum æternum, eiusque diuinitas pariter & Humanitas cum pane naturali, subsistent in hostia consecrata, tanquam in supposito Nouo, quod est grandis blasphemiam, & omnino est impossibile: Vel certè natura panis cum suis accidentibus assumetur ad humanitatem & diuinitatem, vt subsistat in personalitate Dei, vt sicuti olim dictum est, (i) Verbum caro factum est, & Deus homo factus; ita nunc nouo conditore vel Spiritu nouo VViclephi operante, verus fiat sermo: Verbum panis

c VValsingham pag 338. d Vid. Tho. Val. Io. Nider. 10. de Turc. cere. Verus. Bertel de Luxemb. Blond 11. Niceph. lib. 8. cap. 53. Histo. tripar. cap. 9. S. Basili. de Spir. sanct. cap. 6. & lib. 7. cap. 6. f Vid. Æn. Syl. lib. 3. cap. 35. g Vide Vitam eius in Moguntia Serrarij Sideribus Brocveri, S. Marcellinum in Vita S. Suibersi. &c. h Symbola Nicæna, Constantinopolis. &c. i Ioan. 1.